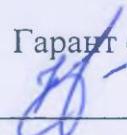

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра лісового господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Гарант освітньої програми

доцент, Г.П. Іщук
“01” вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Лісова політика

Освітній ступінь: «Магістр»

Галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольство»

Спеціальність: 205 «Лісове господарство»

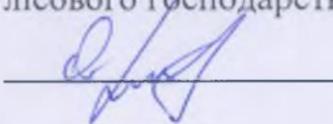
Освітня програма: «Лісове господарство»

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2021 рік

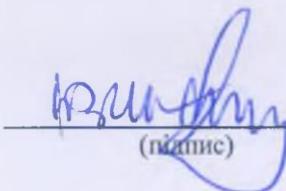
Робоча програма навчальної дисципліни «Лісова політика» для здобувачів вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство», освітньої програми «Лісове господарство» освітнього рівня «Магістр». – Умань: Уманський НУС, 2021. – 11 с.

Розробник: Баюра Олександр Михайлович, к. с.-г., наук, доцент кафедри лісового господарства

 Баюра О.М

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри лісового господарства
Протокол від “1” вересня 2021 року № 1

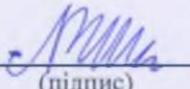
Завідувач кафедри лісового господарства

 (Шлапак В.П.)
(підпись)

“1” вересня 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від “1” вересня 2021 року № 1

Голова (Шемякін М.В.)
(підпись)

«1» вересня 2021 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: – ECTS – 4,0	Галузь знань: 20 - Аграрні науки та продовольство	Вибіркова Рік підготовки: 2-й 2-й Семестр 1-й 1-й Лекції 12 год. 4 год. Практичні, семінарські 10 год. 6 год. Лабораторні Самостійна робота 98 год. 110 год. Навчальна практика Індивідуальні завдання: Вид контролю: залік	
Модулів – 1			
Змістових модулів – 3			
Індивідуальне науково-дослідне завдання			
Загальна кількість годин – 120			
Тижневих годин дляенної форми навчання: аудиторних – 22 самостійної роботи студента – 98			

2. КОМПЕТЕНТНІСТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Лісова політика» має важливе значення для підготовки висококваліфікованих фахівців, які працюватимуть у лісовому секторі економіки України.

Мета дисципліни – дати студентам основи знань з лісової політики, з урахуванням сукупності економічних, екологічних, соціальних та інших чинників, а також окремих видів лісової політики.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: «Лісова політика» є вибірковою дисципліною, яка вивчається магістрами на другому курсі. Дисципліні передують вивчення таких предметів, як «Лісознавство» та «Соціальне лісівництво».

Основні задачі: розширення наукового світогляду студентів через одержання основних відомостей про лісову політику; вивчення принципів, цілей, завдань та основних компонентів лісової політики; ознайомлення з елементами лісополітичної субсистеми, через які відбувається реалізація інтересів щодо лісу; вивчення сучасного лісового законодавства, реалізованого в “Конституції України”, “Лісовому кодексі України” та інших законодавчих актах держави; ознайомленні з законодавчо-правовими зasadами національної лісової політики та міжнародними зобов’язаннями щодо сталого управління лісовим господарством.

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі лісового господарства, проведення досліджень та впровадження інновацій, що забезпечує застосування певних теорій та методів відповідно науки і характеризується компетентністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність навчатись та навчати; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; знання правил охорони безпеки; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати автономно та в команді.

Фахові компетентності спеціальності. Здатність забезпечити організацію роботи на управління лісогосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління; здатність застосовувати для вирішення виробничих задач лісогосподарського виробництва та дослідження лісових екосистем сучасні інформаційні системи та комп’ютерні технології у процесі збору, оброблення та аналітичного узагальнення лісівничої інформації; здатність заробляти поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі та ефективної реалізації господарських заходів лісогосподарського виробництва і приймати обґрунтовані управлінські рішення; здатність трактувати та

використовувати у виробничій діяльності міжнародні і національні нормативні документи в галузі лісового господарства, оцінювати в галузі лісового і мисливського господарства, оцінювати діяльність органів державної влади, щодо реалізації стратегії національної лісової політики; здатність розробляти методи та застосувати сучасний досвід для вирішення проблеми розвитку лісового господарства; здатність здійснювати просвітницьку діяльність, серед населення щодо формування в них екологічного мислення і свідомостей, ставлення до природи, як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особисту відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях; здатність застосування на практиці принципів сталого розвитку, розуміння екологічних, соціальних і економічних наслідків своєї професійної діяльності.

Програмні результати навчання: розробляти механізми лісової політики по створенню високопродуктивних насаджень; прогнозувати зміни у лісовій політиці у зв'язку зі зміною клімату; розробляти комплекс механізмів по підвищенню лісистості України.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1

Теоретичні засади, принципи та інструменти лісової політики

1.1. Теоретичні засади лісової політики

Визначення і зміст поняття “лісова політика”. Коротка історія розвитку лісової політики за рубежем та в Україні. Рівні лісової політики. Лісова політика як процес реалізації державної влади в лісовому секторі.

1.2. Інструменти лісової політики

Правові акти в галузі соціального, фінансового та екологічного права як інструменти лісової політики. Лісове законодавство. Лісовий кодекс України

Змістовий модуль 2

Функції реалізації та пріоритети лісової політики України

2.1. Пріоритети лісової політики України

Стратегічні пріоритети лісової політики України. Проблеми перехідного періоду. Проблеми власності.

2.2. Критерії та індикатори сталого управління лісами

Передумови формування системи критеріїв та індикаторів. Визначення критеріїв та індикаторів. Короткий огляд основних переліків критеріїв та індикаторів Зусилля України по розбудові власної системи критеріїв та індикаторів

Змістовий модуль 3

Сталий розвиток та лісова сертифікація

3.1. “Сталий розвиток” та принципи сталого управління лісами

“Сталий розвиток” – визначення та зміст. Екологічні, економічні та політичні аспекти сталого розвитку. Принципи сталого управління лісами.

3.2. Лісова політика як складова глобальної екологічної політики

Підсумки Конференції в Ріо. Короткий виклад міжнародних угод і домовленостей в розвиток Конференції в Ріо. Особливості розвитку лісової політики в Україні, як елементу глобальної екологічної політики

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.		
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1												
Теоретичні засади, принципи та інструменти лісової політики												
1.1. Теоретичні засади лісової політики		2			17					19		
1.2. Інструменти лісової політики		2	2		17			2		19		
Разом за змістовним модулем 1	40	4	2		34	40		2		38		
Змістовий модуль 2												
Функції реалізації та пріоритети лісової політики України												
2.1. Пріоритети лісової політики України		2	2		16			2		18		
2.2. Критерії та індикатори сталого управління лісами		2	2		16					18		
Разом за змістовним модулем 2	40	4	4		32	40	2	2		36		
Змістовий модуль 3												
Сталий розвиток та лісова сертифікація												
3.1. “Сталий розвиток” та принципи сталого управління лісами		2	2		16			2		18		
3.2. Лісова політика як складова глобальної екологічної політики		2	2		16			2		18		
Разом за змістовним модулем 3		4	4		32	40	2	2		36		
Всього	40	12	10		98	120	4	6		110		

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	ЗМ1. Інструменти лісової політики	2	2
2.	ЗМ2. Лісова сертифікація, як ринковий інструмент лісової політики	2	
3.	ЗМ2. Критерії та індикатори сталого управління лісами	2	2
4.	ЗМ3. “Сталий розвиток” та принципи сталого управління лісами	2	
5.	ЗМ3. Лісова політика як складова глобальної екологічної політики	2	2
Разом		10	6

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Денна	Заочна
		Кількість годин	
1	ЗМ 1. Основні завдання лісової політики України на сучасному етапі розвитку галузі та держави. Структура лісового кодексу	17	19
2	ЗМ 1. Основні принципи лісової політики.	17	19
	ЗМ 2. Структура Лісового кодексу України	16	18
3	ЗМ 2. Основні вимоги до кримтеріїв та індикаторів управління лісами на засадах сталого розвитку	16	18
4	ЗМ 3. Основні блоки інструментів лісової політики та їх характеристика	8	9
5	Основні вимоги до кримтеріїв та індикаторів управління лісами на засадах сталого розвитку	8	9
6	Особливості сертифікації лісів за схемою Лісової Наглядної Ради	8	9
7	Закон «Про охорону навколошнього природного середовища»	8	9
Разом		98	110

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання – це впорядковані способи взаємопов’язаної, цілеспрямованої діяльності педагога й студентів, спрямовані на ефективне розв’язання навчально-виховних завдань. Вони реалізуються через систему прийомів і засобів навчальної діяльності.

Застосовуються наступні методи навчання:

1. *Пояснюально-ілюстративний метод.* Студенти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури. Сприймаючи й осмислючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

2. *Частково-пошуковий, або евристичний метод.* Його суть – в організації активного пошуку розв’язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами (зокрема й комп’ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з

різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

3. Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходят у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – у вигляді захисту практичних робіт, самостійної роботи. Підсумковою формою контролю є залік.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Навчальна дисципліна передбачає залік, де нижче описано критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів, розподіл балів, що присвоюються студентами за різні види робіт.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів

Поточне тестування			Самостійна робота			Модульний контроль	Загальна сума
3М1	3М2	3М3	3М1	3М2	3М3	30	100
11	22	22	5	5	5		

Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, РГР, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D	незадовільно з можливістю повторного складання	
60-63	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано обов'язковим повторним вивченням дисципліни
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, ілюстративні матеріали.

1. Свириденко В.Є., Лісівництво: підручник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок // За ред. В.Є. Свириденка – К.: Арістей, 2008. - 544 с.
2. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва: навчальний посібник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок // За ред. В.Є. Свириденка. – К.: Арістей, 2008. – 416 с.
3. Свириденко В.Є. Лісівництво: підручник / В.Є. Свириденко, А.Й. Швиденко. - К.: Сільгоспосвіта, 1995. - 334 с.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України: Станом на 28 червня 1996 р. / Верховна рада України. – К.: Преса України, 1997. – 80 с.
2. Лісова політика: теорія і практика / І.М. Синякевич., І.П. Соловій, О.В. Врублевська та ін.; за ред.. І.М. Синякевича. – Львів: ЛА «Піраміда», 2008. – 612 с.
3. Лісова політика: підручник / І.М. Синякевич, А.М. Дайнека, І.П. Соловей; за рад. Д-ра екон. Наук, проф. І.М. Синякевича. – К.: Знання, 2013. – 323 с.

Допоміжна

4. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. / П.В. Кравець, П.І. Лакида, Є.О. Кременецька та ін.; за ред. П.І. Кравця. – К.: ННЦ ІАУ, 2009. – 250 с.
5. Лакида П.І. Лісова політика в Україні в перехідний період: проблеми та стратегія / П.І. Лакида, П.В. Кравець // Аграрна наука і освіта. – К.: НАУ, 2001. – Т. 2, № 1-2. – С. 95-99.
6. Полякова О.М. Права власності як засіб лісової політики / М.О. Поляков // Науковий вісник НАУ. Зб. Наук. Праць. – К.: НАУ, 2000. - № 25. – С. 11-19.
7. Синякевич І.М. Екологічна і лісова політика: зб. наук. Праць / І.М. Синякевич. – Львів: УкрЛДТУ, 2001. – 202 с.
8. Синякевич І.М. Економіка лісокористування: навч. Підр. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / І.М. Синякевич. – Львів: УкрЛДТУ

Електронні ресурси

1. Лісова політика: розвиток лісової сертифікації в Україні.
http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_15/15_Dej.pdf
2. Дослідження міжнародної лісової політики
http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_16/265_Pol.pdf
3. Лісова політика http://5ka.at.ua/load/ekologija/lisova_politika_ta_problemi_stalogo_rozvitk_u_lisovogo_gospodarstva_v_ukrajini_referat/18-1-0-25584
4. Державна лісова політика <http://zt-lis.gov.ua/index.php/ru/joomla-2/146-lisova-politika/>
5. Лісова політика: Охорона лісів України
http://www.referatcentral.org.ua/ecology_load.php?id=166

12. Зміни у робочій програмі 2021 році

1. Зменшено кількість лекційних занять, а саме: змістовий модуль 1 – лекція на тему: «Основні принципи, компоненти, цілі та задачі лісової політики»; змістовий модуль 2 – лекція на тему: «Родль і функції держави в реалізації лісової політики».